

Nyhed

Risikoen skal være under kontrol

Svineproducenter har tabt mere end nødvendigt på finansielle instrumenter.

Af Morten Thomsen

Den senere tid har mange svineproducenter tabt penge på finansielle instrumenter, blandt andet fordi risikoen, som er forbundet med for eksempel renteswaps og valutalån, er meget vanskelig at vurdere.

"Fastrenteswap er et værn mod fremtidige rentestigninger, men hvis renten ikke udvikler sig som forventet, er det et finansielt instrument, der på kort sigt kan give store tab. Frygter man rentestigning, kan det være logisk nok at benytte sig af renteswap, der i princippet virker som et fastforrentet lån."

Sådan forklarer økonom Brian Hansen, Videncenter for Svineproduktion, Skejby, mekanismen omkring renteswap og hvorfor forholdsvis mange svineproducenter købte produktet. Han erkender, at når alle i den finansielle sektor taler om, 'når' renten stiger, fremfor 'hvis' renten stiger, er det svært ikke at blive påvirket af de mange eksperter, der udtaler sig om sandsynligheden for snarlige rentestigninger.

"For mig at se, tyder det på, at risikoen for rentestigning

har fået mere omtale, end den burde have haft. Det har påvirket vores vurdering af, hvor meget vi var villige til at betale for at gardere os mod den rentestigning, alle mente ville komme," siger han.

Eksemplet viser ifølge Brian Hansen, at svineproducenter bruger for meget tid og energi på finansielle instrumenter -

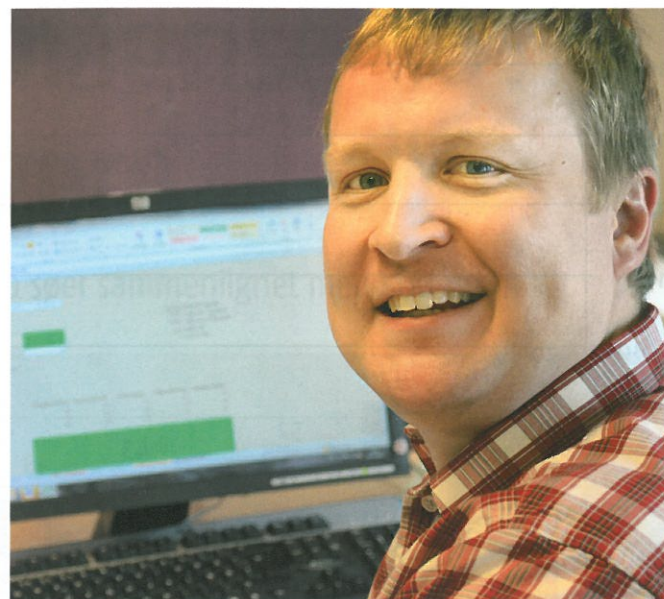
'Det, man gør i dårlige tider, skal være det samme som i gode tider'

Brian Hansen, Videncenter for Svineproduktion

og tilsvarende for lidt tid på at have styr på deres produktion.

"Sandsynligheden for, at produktionen har fatal indflydelse på din økonomi, er større end, at finansieringen har det," fremhæver han.

Han opfordrer derfor svineproducenter til at se på, hvor i produktionen risikoen kan minimeres. Generelt gælder at jo større del af kæden, man selv kontrollerer som svineproducent, jo mindre er risikoen. En integreret svineproduktion, der selv har jord og avler sit foderkorn, har mindre risi-

Brian Hansen, Videncenter for Svineproduktion.

ko end en soholder, der sælger alle grise ved fravæning og indkøber færdigfoder. I modsat retning trækker, at specialiserede producenter har de laveste omkostninger pr. produceret enhed.

"Derfor skal al snak om risiko ikke munde ud i, at alle skal minimere deres risiko. De skal derimod være bevidste om de-

ikke det, øges risikoen for, at det kan gå rigtig galt på fodersiden, og så var man uden tvivl bedre stillet med at indkøbe færdigfoder, hvor kontrollen er en del af varens pris," siger Brian Hansen.

Han ser gerne, at svineproducenter minimerer deres risiko gennem et forpligtende samarbejde med for eksempel en planteavler. Planteavleren dyrker jorden for svineproducenten, til gengæld modtager han gylle til sine marker.

"På den måde beskæftiger de sig begge med det, de er gode til. Både ud fra en økonomisk betragtning og en risikobetragtning er det en fordel at koncentrere sig om det, man er bedst til," lyder det fra Brian Hansen.

res risiko og gardere sig mod den i de tilfælde, hvor man vurderer, at prisen for garderingen er billigere end omkostningen ved, at hændelsen finder sted," formulerer Brian Hansen.

Hjemmeblanding

Erfaringen siger, at svineproducenter, der hjemmeblander deres foder, har bedre mavesundhed end indkøbere af færdigfoder.

"Det forudsætter dog, at man som hjemmeblander er i stand til at styre og kontrollere blandedanlægget. Kan man

► Læs side 16-23 om risikofaktorerne

Selv om effektiviteten i stalden er i top, kan manglende opmærksomhed omkring risiko være en alvorlig trussel mod bedriften.